

KOLEKSI LEMBAR BAHASA 2000 – 2001

BAHAGIAN PENGEMBANGAN BAHASA SEKTOR AWAM,
JABATAN BAHASA,
DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA.
<http://www.dbp.gov.my>

KOLEKSI LEMBAR BAHASA 2000 – 2001

BAHAGIAN PENGEMBANGAN BAHASA SEKTOR AWAM,
JABATAN BAHASA,
DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA.
<http://www.dbp.gov.my>

KANDUNGAN

Prakata	v
Bahagian Satu Kesilapan Ejaan	1
Bahagian Dua	
Pengimbuhan Awalan MeN- pada Kata Bahasa Melayu Asli	10
Bahagian Tiga Pengimbuhan Awalan Pinjam	12
Bahagian Empat Penguasaan Awalan Pinjam	15
Bahagian Lima Penggunaan Tanda Sempang	18
Bahagian Enam Masalah Umum Tatabahasa	20

PRAKATA

Sejak diperkenalkan pada tahun 2000, *Lembar Bahasa* mendapat perhatian yang begitu memberangsangkan daripada pelbagai agensi dan peringkat pengguna bahasa Melayu. Konsep penerbitannya yang menekankan aspek *salah dan betul* tentang sesuatu kata atau frasa sememangnya menepati keperluan dan kehendak pengguna bahasa Melayu. Oleh hal yang demikian, tidak hairanlah bahan berbentuk lembar ini begitu, popular di kalangan tenaga pengajar di sekolah-sekolah mahupun kakitangan di sektor awam dan swasta.

Memandangkan dalam tempoh tahun 2000 hingga 2001 sebanyak lapan terbitan telah berjaya diterbitkan oleh Bahagian Pengembangan Bahasa Sektor Awam, maka bahagian ini berdebat adalah wajar satu usaha pendokumentasian bahan ini dalam satu terbitan khusus dilakukan untuk memastikan kelangsungan hasrat bahagian ini dalam usaha penyebaran maklumat bahasa yang baik dan tepat terus berkekalan dan mencapai matlamatnya.

Justeru, kami berharap hasil usaha pertama ini yang dinamakan sebagai *Koleksi Lembar Bahasa* akan terus mampu membantu pengguna bahasa Melayu sekalian meningkatkan penguasaan dan kemahiran berbahasa secara baku.

Sesungguhnya usaha ini merupakan satu bentuk sumbangan berharga kami kepada khalayak pengguna bahasa Melayu yang sentiasa prihatin dan menyokong usaha pemartabatan bahasa Melayu.

Sekian, terima kasih.

“BAHASA JIWA BANGSA”

“CINTAILAH BAHASA KITA”

Ketua Bahagian Pengembangan Bahasa Sektor Awam,
Jabatan Bahasa,
Dewan Bahasa dan Pustaka.

KOLEKSI LEMBAR BAHASA

SALAH	BETUL
catit	catat
cendiawan	cendekiawan
cap (tera/cetak)	cap
dailog	dialog
definasi	definisi
deligasi	delegasi
deraf	draf
efisyen	efisien
ehsan	ihsan
ekslusif	eksklusif
ekspot	ekспорт
emel	e-mel
empatbelas	empat belas
engkar	ingkar
fax	faks
Febuari	Februari
forklift	forklif
gambarajah	gambar rajah
gantirugi	ganti rugi
garispanduan	garis panduan
gelak ketawa	gelak ketawa
gembeleng / gembeling	gembleng
geraf	graf
gulung	gulung
gunatanah	guna tanah
hajjah	hajjah

KOLEKSI LEMBAR BAHASA

SALAH	BETUL
hakmilik	hak milik
hapuskira	hapus kira
hurmat	hormat
ia-itu	iaitu
ibu mu	ibumu
ibubapa	ibu bapa
ibupejabat	ibu pejabat
ibusawat	ibu sawat
ide	idea
iktizam	iltizam
impot	import
injin	enjin
inspekter	inspektor
insuran	insurans
Insyallah / insya Allah	insya-Allah
intipati	inti pati
isipadu	isi padu
istihar	isytihar
istirehat	isytirahat
janakuasa	jana kuasa
jasabaik	jasa baik
jawatan kuasa	jawatankuasa
jiwa-mu	jiwamu
Johor Bharu	Johor Bahru
jualbeli	jual beli
juwita	juita

KOLEKSI LEMBAR BAHASA

SALAH	BETUL
kadhi	kadi
kakilima	kaki lima
kampong	kampung
kapitalisma	kapitalisme
kaptain	kaptan
karenah (ragam)	kerenah
kawalselia	kawal selia
ke 5 / ke V	ke-5 / V (awalan <i>ke</i> tidak diperlukan untuk angka roman)
kelendar / kelender	kalendar
kemaskini	kemas kini
keredhaan	keredaan
keretapi	kereta api
kerinting	keriting
kerja sama	kerjasama
kerjatanah	kerja tanah
kertaskerja	kertas kerja
keunikkan	keunikan
kianat	khianat
ko-kurikulum	kokurikulum
kolestrol	kolesterol
komersil	komersial
komplek	kompleks
kontingen	kontinjen
Kota Bharu	Kota Baharu

KOLEKSI LEMBAR BAHASA

SALAH	BETUL
kuatkuasa	kuat kuasa
lagenda	legenda
lakun	lakon
lalulintas	lalu lintas
lanskap	landskap
lapuran	laporan
latarbelakang	latar belakang
lebel	label
lebuhraya	lebuhraya
lencungan	lencongan
leukimia	leukemia
liberalisma	liberalisme
lojik	logik
losyen	losen
maksima	maksimum
manfaat	manfaat
masaalah	masalah
mee	mi
mekanisma	mekanisme
membasoh	membasuh
mempamirkan	mempamerkan
memperolehi	memperoleh
menaik-tarafkan	menaiktarafkan
menakibatkan	mengakibatkan
mencatit	mencatat
mengambilkira	mengambil kira

KOLEKSI LEMBAR BAHASA

SALAH	BETUL
mengenengahkan	mengetengahkan
mengenepikan	mengetepikan
mengswastakan	menswastakan
mengujudkan (mengadakan)	mewujudkan
mengwujudkan	mewujudkan
mentera	mantera
menukarguna	menukar guna
merbahaya	berbahaya
minima	minimum
munshi	munsyi
nasionalisa	nasionalisme
oditorium	auditorium
olah raga	olahraga
olih	oleh
optima	optimum
organisme	organisma
otomatik	automatik
otomobil	automobil
pamir	pamer
papantanda	papan tanda
paspot	pasport
patriotisma	patriotisme
pehak	pihak
pelancung (pelawat)	pelancong
pemerosesan	pemprosesan
pemilikan	pemilikan

KOLEKSI LEMBAR BAHASA

SALAH	BETUL
pengembala	penggembala
pengemblengan	penggemblengan
pengstruktur	penstruktur
penguatkuasa	penguat kuasa
pengubahmilik	pengubah milik
pengwartaan	pewartaan
pensil	pensel
perabut	perabot
pergerakkan	pergerakan
perihatin	prihatin
perlabelan	pelabelan
perlaburan	pelaburan
perlancaran	pelancaran
perlesanan	pelesenan
perletakkan	peletakan
pertunjukkan	pertunjukan
pesaraan	persaraan
pesiaran	persiaran
pilihanraya	pilihan raya
pindahmilik	pindah milik
pinggan mangkok	pinggan mangkuk
plan	pelan
profession	profesion
prosidur	prosedur
protin	protein
rekabentuk	reka bentuk

BAHAGIAN DUA

PENGIMBUHAN AWALAN MEN-PADA KATA BAHASA MELAYU ASLI

k	→ ng	P	→	M
kerja	- mengerjakan	pandang	-	memandang
ke tengah	- mengetengahkan	pandu	-	memandu
kalung	- mengalungkan	panjang	-	memanjang
kusut	- mengusutkan	pasang	-	memasang
kagum	- mengagumkan	pasti	-	memastikan
kecewa	- mengecewakan	patuh	-	mematuhi
kalah	- mengalahkan	pendek	-	memendekkan
karang	- mengarang	peras	-	memeras
kilang	- mengilang	perlu	-	memerlukan
kotor	- mengotorkan	pintas	-	memintas
kecuali	- mengecualikan	potong	-	memotong
kerat	- mengerat	puji	-	memuji
kaya	- mengaya	pulau	-	memulaikan
keluar	- mengeluarkan	pusat	-	memusatkan

KOLEKSI LEMBAR BAHASA

s	→ ny	t	→ n
sakit	- menyakitkan	teliti	- meneliti
sambung	- menyambung	tusuk	- menusuk
sampai	- menyampaikan	tunda	- menuda
satu	- menyatukan	tentang	- menentang
sayang	- menyayangi	tempa	- menempa
sedia	- menyediakan	tampi	- menampi
selimut	- menyelimutkan	tambah	- menambah
sembah	- menyembah	tolak	- menolak
sembunyi	- menyembunyikan	tampil	- menampilkan
sembur	- menyembur	tonton	- menonton
senang	- menyenangkan	terbit	- menerbitkan
senduk	- menyenduk	tanam	- menanam
serta	- menyertai	tentu	- menentukan
sidai	- menyidai	tempuk	- menepuk
sumbang	- menyumbang		

BAHAGIAN TIGA

PENGIMBUHAN AWALAN MEN-PADA KATA PINJAM

k	komersial	-	<i>mengkomersialkan</i>
	komunikasi	-	<i>mengkomunikasikan</i>
	kafir	-	<i>mengkafirkan</i>
	konsepsi	-	<i>mengkonsepsikan</i>
	kategori	-	<i>mengkategorikan</i>
	korporat	-	<i>mengkorporatkan</i>
	kritik	-	<i>mengkritik</i>
	koordinasi	-	<i>mengkoordinasikan</i>
	kuantifikasi	-	<i>mengkuantifikasikan</i>
	komputer	-	<i>mengkomputerkan</i>
	kredit	-	<i>mengkreditkan</i>
	klasifikasi	-	<i>mengklasifikasikan</i>
	kristal	-	<i>mengkristalkan</i>
kuantiti	-	<i>mengkuantitikan</i>	
p	pamer	-	<i>mempamerkan</i>
	personifikasi	-	<i>mempersonifikasikan</i>
	plaster	-	<i>memplaster</i>
	polemik	-	<i>mempolemikkan</i>
	politik	-	<i>mempolitikkan</i>
	populer	-	<i>mempopularkan</i>

p	potret	-	<i>mempotretkan</i>
	praktik	-	<i>mempraktikkan</i>
	program	-	<i>memprogramkan</i>
	promosi	-	<i>mempromosikan</i>
	propaganda	-	<i>mempropagandakan</i>
	proses	-	<i>memproses</i>
	protes	-	<i>memprotes</i>
	puisi	-	<i>mempuisikan</i>
s	servis	-	<i>menservis</i>
	simulasi	-	<i>mensimulasikan</i>
	stabil	-	<i>menstabilkan</i>
	standard	-	<i>menstandardkan</i>
	steril	-	<i>mensteril</i>
	swasta	-	<i>menswastakan</i>
	syampu	-	<i>mensyampu</i>
	syariat	-	<i>mensyariatkan</i>
	syelek	-	<i>mensyelek</i>
	syarat	-	<i>mensyaratkan</i>
	sabotaj	-	<i>mensabotajkan</i>
	syukur	-	<i>mensyukuri</i>
	syarikat	-	<i>mensyarikatkan</i>
	struktur	-	<i>menstrukturkan</i>
	skru	-	<i>menskru</i>
syirik	-	<i>mensyirikkan</i>	
t	tabligh	-	<i>mentablighkan</i>
	tadbir	-	<i>mentadbir</i>
	tafsir	-	<i>mentafsirkan</i>
	takdir	-	<i>mentakdirkan</i>
	taksir	-	<i>mentaksirkan (melalaikan)</i>

t	takrif	-	<i>mentakrifkan (mendefinisikan)</i>
	takwil	-	<i>mentakwilkan</i>
	talkin	-	<i>mentalkinkan</i>
	takbir	-	<i>mentakbirkan (mimpi)</i>
	tauhid	-	<i>mentauhidkan</i>
	tauliah	-	<i>mentauliahkan</i>
	terjemah	-	<i>menterjemahkan</i>
	tradisi	-	<i>mentradisikan</i>
	transformasi	-	<i>mentrasformasikan</i>
	transkripsi	-	<i>mentranskripsikan</i>
	transliterasi	-	<i>mentransliterasikan</i>

BAHAGIAN EMPAT

PENGGUNAAN AWALAN PINJAM

SALAH	BETUL
anti agama	antiagama
anti dadah	antidadah
anti Israel	anti-Israel
anti kapal selam	antikapal selam
anti komunis	antikomunis
anti lelaki	antilelaki
anti nuklear	antinuklear
anti perang	antiperang
anti periuk api	antiperiuk api
anti sosial	antisosial
anti-aparteid	antiaparteid
anti-jenayah	antijenayah
dwi bahasa	dwibahasa
dwi budaya	dwibudaya
dwi bulanan	dwibulanan
dwi cabang	dwicabang
dwi cara	dwicara
dwi fokus	dwifokus
dwi fungsi	dwifungsi
dwi guna	dwiguna
dwi huruf	dwihuruf

SALAH	BETUL
dwi jalur	dwijalur
dwi lambang	dwilambang
dwi logam	dwilogam
dwi standard	dwistandard
dwi tahunan	dwitahunan
dwi-arah	dwiarah
dwi-bentuk	dwibentuk
eka atom	ekaatom
eka bahasa	ekabahasa
eka fungsi	ekafungsi
eka suku kata	ekasuku kata
eka-warna	ekawarna
pasca ijazah	pascaijazah
pasca merdeka	pascamerdeka
pasca mesyuarat	pascamesyuarat
pasca modenisme	pascamodenisme
pasca penerbitan	pascapenerbitan
pasca projek	pascaprojek
pra kata	prakata
pra Olimpik	pra-Olimpik
pra sejarah	prasejarah
pra wacana	prawacana
pra-moden	pramoden
pra-sekolah	prasekolah
pra-siswazah	prasiswazah
pra-syarat	prasyarat
pro aktif	proaktif
pro Barat	pro-Barat
pro kemerdekaan	prokemerdekaan

SALAH	BETUL
pro Malaysia	pro-Malaysia
proAmerika	pro-Amerika
pro-kerajaan	prokerajaan
pro-pembangkang	propembangkang
sosio budaya	sosiobudaya
sosio ekonomi	sosioekonomi
sub tajuk	subtajuk
sub-judul	subjudul
subkelas	subkelas
sub-kontraktor	subkontraktor
sub-kumpulan	subkumpulan
sub-seksyen	subseksyen
sub-sektor	subsektor
sub-sistem	subsistem
sub-standard	substandard
tata nama	tatanama
tata rias	tatarias
tata susila	tatasusila
tata urusan	tataurusan
tata-tertib	tatatertib
tatatur / tata atur	tataatur

BAHAGIAN LIMA

PENGUNAAN TANDA SEMPANG

SALAH	BETUL
1800an	1800-an
50 an	50-an
adik beradik	adik-beradik
anak beranak	anak-beranak
awan gemawan	awan-gemawan
bantu membantu	bantu-membantu
benci membenci	benci-membenci
bertungkus lumus	bertungkus-lumus
gilang gemilang	gilang-gemilang
gotong royong	gotong-royong
hambaMu	hamba-Mu
hasut menghasut	hasut-menghasut
hormat menghormati	hormat-menghormati
ipar duai	ipar-duai
ke 12	ke-12
kejar mengejar	kejar-mengejar
keramahtamahan	keramah-tamahan
lama kelamaan	lama-kelamaan
mandi manda	mandi-manda

SALAH	BETUL
membolakbalikkan	membolak-balikkan
memporakperandakan	memporak-perandakan
menantu menantunya	menantu-menantunya
menggembargemburkan	menggembar-gemburkan
menghuruharakan	menghuru-harakan
mengucarkacirkan	mengucar-ngacirkan
mundar mandir	mundar-mandir
ramah tamah	ramah-tamah
sabung menyabung	sabung-menyabung
semalaysia	se-Malaysia
serta merta	serta-merta
simpang perenang	simpang-perenang
surat menyurat	surat-menyurat
susup sasap	susup-sasap
tali temali	tali-temali
tarir menari	tari-menari
tegur menegur	tegur-menegur
tembak menembak	tembak-menembak
tolong menolong	tolong-menolong
ulang alik	ulang-alik
Yang Dipertuankan Agong	Yang di-Pertuan Agong

BAHAGIAN ENAM

MASALAH UMUM TATABAHASA

SALAH	BETUL
75% dari kadar sebenar	75% daripada kadar sebenar
banyak premis-premis	banyak premis
berbanyak terima kasih	berbanyak-banyak terima kasih
bermacam barang	bermacam-macam barang
bilangan pekerja-pekerja	bilangan pekerja
dalam kawasan	di dalam kawasan
dari tuan	daripada tuan
demi untuk negara	demi negara / untuk negara
di alaf	pada alaf
di beri	diberi
di berikan	diberikan
di daftarkan	didaftarkan
di dalam usaha	dalam usaha
di hempap	dihempap
di jangka (masa)	dijangka
di kategorikan	dikategorikan
di kurniakan	dikurniakan
di masa-masa	pada masa-masa
di masukkan	dimasukkan
di pelajari	dipelajari

SALAH	BETUL
di pelihara	dipelihara
di perolehi	diperoleh
di persalahkan	dipersalahkan
di raja	diraja
di syorkan	disyorkan
di tahun	pada tahun
di tubuhkan	ditubuhkan
di zaman	pada zaman
diatas kejayaan (sebab)	atas kejayaan
diatas almari (tempat)	di atas almari
dibahu	di bahu
dibawah	di bawah
didalam bangunan	di dalam bangunan
dikawasan	di kawasan
dikenalpasti	dikenal pasti
dikiri	di kiri
dilipat gandakan	dilipatgandakan
dipelan	di pelan
diperbuat dari kulit	diperbuat daripada kulit
direstoran	di restoran
dirumah	di rumah
disamping	di samping
disebelah	di sebelah
disekitar	di sekitar
ditempat	di tempat
ditunjukkan	ditunjukkan
diubah suai	diubahsuai
empat salinan dokumen-dokumen	empat salinan dokumen
kearah	ke arah

SALAH	BETUL
keatas	ke atas
kedua adiknya	kedua-dua adiknya
lain-lain arahan	arahan-arahan lain
lain-lain bangunan	bangunan-bangunan lain
lain-lain cadangan	cadangan-cadangan lain
lain-lain cara	cara-cara lain
lain-lain faktor	faktor-faktor lain
lain-lain hal	hal-hal lain
lain-lain kehendak	kehendak-kehendak lain
lain-lain konsep	konsep-konsep lain
lain-lain mesyuarat	mesyuarat-mesyuarat lain
lain-lain sumber	sumber-sumber lain
lain-lain syarat	syarat-syarat lain
lain-lain usul	usul-usul lain
mengikut kepada alamat	mengikut alamat
oleh kerana	oleh sebab
segala aduan-aduan	segala aduan
segala butir-butir	segala butir
segala syarat-syarat	segala syarat
semua kerja-kerja	semua kerja
semua pelajar-pelajar	semua pelajar
semua taman-taman	semua taman
senarai barang-barang	senarai barang
sepertimana	seperti/yang
surat dari pihak berkuasa	surat daripada pihak berkuasa
terdiri dari 14 orang	terdiri daripada 14 orang
terlepas dari tindakan	terlepas daripada tindakan
tertumpu kepada	tertumpu pada
tiada didiami	tidak didiami
walaupun bagaimanapun	walaupun bagaimanapun

KETUA PENGARAH

DATO' HAJI A. AZIZ BIN DERAMAN

PENGARAH JABATAN BAHASA

DR. HAJI AWANG BIN SARIYAN

KETUA BAHAGIAN PENGEMBANGAN BAHASA SEKTOR AWAM

HAJAH ZAITON BINTI AB. RAHMAN

SIDANG EDITOR

BAHAGIAN PENGEMBANGAN BAHASA SEKTOR AWAM

- Khidmat Nasihat Bahasa boleh dihubungi melalui:
Bahagian Pengembangan Bahasa Sektor Awam,
Jabatan Bahasa,
Dewan Bahasa dan Pustaka,
Jalan Dewan Bahasa,
50460 Kuala Lumpur.
<http://www.dbp.gov.my>
- Tel.: 03-21481960, 21485887 atau 21482935
- Faks.: 03-21445727 / 21422029
- e-mel: bpsa@dbp.gov.my
zar@dbp.gov.my

KNB juga boleh dihubungi melalui:

- Bahagian Pengembangan Bahasa Sektor Swasta,
Tel.: 03-21485905 atau 21481011
Faks.: 03-21422029
Dewan Bahasa dan Pustaka,
Jalan Dewan Bahasa,
50460 Kuala Lumpur.
- Dewan Bahasa dan Pustaka
Wilayah Selatan,
No. 1 & 3, Jalan Susur Dewata 1,
Larkin Perdana,
- 80350 Johor Bahru,
Johor.
Tel.: 07-2368282 / 5588
Faks.: 07-2358686